

Güçlü Avrupanın Doğuşu ve Osmanlı Devleti

Günümüz Avrupa'sının ortaya çıkışında sırasıyla coğrafi keşifler, Rönesans, reform, aydınlanma çağı, sanayi inkılabı ve Fransız ihtilali etkili olmuştur.

Özellikle 18. yüzyılda ortaya çıkan sanayini inkılabı ve Fransız ihtilali dünyayı derinden etkilemiştir.

Coğrafi keşifler,

Avrupalıların zenginleşmesine sebep oldu. **Sömürgeciliğin** başlangıcıdır.

Reform

Dinin etkisinde olmayan özgür bir Avrupa'nın temellerini atmıştır.

Rönesans,

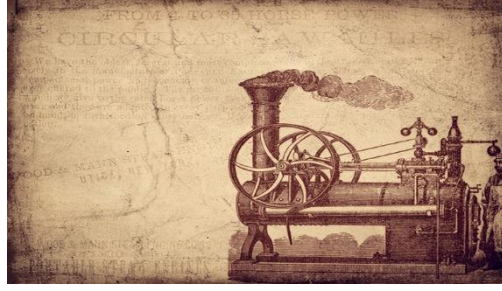
Zenginleşen Avrupa'da bilim ve sanat alanında yaşanan gelişmelerdir.

Aydınlanma çağı

Avrupa'da bilim, sanat, edebiyat, siyaset ve sosyal alanlarda pek çok düşüncenin üretildiği bir süreci içerir.

Sanayi inkılabı

İngiltere'de ortaya çıkmış ve ekonomik alanda dünyayı etkileyen bir olaydır. Sanayi inkılabıyla beraber makineleşme ve seri üretim başlamış, hammadde ve pazar arayışı artmıştır. Sömürgecilik yarışı başlamış ve Fransız İhtilali ile beraber Birinci Dünya Savaşı'nın başlamasına neden olmuştur.

Fransız ihtilâli

Siyasi ve sosyal yönden dünyayı etkileyen bir olaydır. Fransız İhtilali ile beraber monarşi yıkılmış cumhuriyetler kurulmuştur. Eşitlik, adalet, özgürlük, demokrasi, milliyetçilik gibi düşünceler ortaya çıkmıştır. Büyük imparatorluklar yıkılmaya, onların yerine ulus devletler yaygınlaşmaya başlamıştır.

İnkılap nedir? Toplumun yapısını veya düzenini daha iyi duruma getirmek adına yapılan köklü değişikliklerdir.

İhtilal nedir? Bir ülkede halk tarafından kuvvet kullanılarak o ülkede siyasal, sosyal ve ekonomik alanlarda yönetimin değiştirilmesidir.

Osmanlı Devleti'ni Dağılmaktan Kurtarmak için Ortaya Atılan Fikir Akımları

Batıcılık: Ortaya çıkan ilk akımdır. Tevfik Fikret önderliğinde Osmanlı Devleti'nin kurtuluşunun batıyı örnek alarak batı tarzında ıslahatlar ve inkılaplar yapmaktan geçtiğini savunmuşlardır.

Osmanlıcılık: Temsilcileri Namık Kemal , Ziya Paşa'dır. Osmanlı topraklarında yaşayan herkesi Osmanlı gibi görme akımıdır. Balkan savaşları sonrasında bu fikir önemini kaybetmiştir.

İslamcılık: Diğer ismiyle ümmetçilik. Temsilcileri, istiklal marşımızın da yazarı olan Mehmet Akif Ersoy dur. Osmanlı'nın kurtuluşunu halifenin etrafında toplanmaktan geçtiğini savunan fikir akımıdır. İslamcılık, Birinci Dünya Savaşı'nda Arapların İngilizlerle birlikte hareket etmesi ile beraber bu fikir akımı önemini kaybetmiştir.

Türkçülük: En önemli temsilcisi Ziya Gökalp tir. Türkleri ortak bir duygu ve bir amaç etrafında toplamayı amaçlamıştır. Kurtuluş Savaşı'nın kazanılmasında ve Türk devletinin kuruluşunda etkili olmuştur.

Osmanlıyı Dağılmaktan Kurtarma Çabaları

Tanzimat fermanı.

Islahat fermanı.

Birinci meşrutiyet.

İkinci meşrutiyet.

Tanzimat Fermanı : 1839 yılında Gülhane parkında yayınlanan bu ferman Osmanlı topraklarında yaşayan herkesi, din , dil ırk ayrımı yapılmaksızın eşit kabul etmiştir.

Not: Osmanlı Devleti'nde ilk kez hukuk devleti olma yolunda adım atılmıştır.

Islahat Fermanı: 1856 yılında Avrupalı devletlerin iç işlerimize karışmasını engellemek adına yayınladıkları fermanıdır. Bu ferman ile Osmanlı'da yaşayan gayrimüslimlere fazladan haklar verilmiştir.

Birinci Meşrutiyet: Halkın yönetime katılması ile devletin dağılmasının önlenebileceğini vurgulayan Jön Türkler yani Mithat Paşa, Namık Kemal ve Ziya Paşa gibi aydınlar bu fikri savunmayan Abdülaziz'i tahttan indirerek onun yerine 2. Abdülhamit'i tahta getirirler. 2. Abdülhamit verdiği sözü tutarak, Osmanlı'daki ilk anayasa olan **Kanuni Esasiyi** hazırlattı ve birinci meşrutiyet ilan edildi. Bununla birlikte halk ilk defa yönetime katılmış oldu.

İkinci Meşrutiyet: Birinci Meşrutiyet'in, çok kısa sürmesinden dolayı, **İttihat ve Terakki** adında cemiyeti 1908 yılında tekrar meclisi açtırmayı ikinci Abdülhamid'i ikna etmişlerdir ve 1908 yılında ikinci meşrutiyet ilan edilmiştir.

Önemli not: 1909 yılında meşrutiyet karşıtları 31 mart olayı adında isyan çıkarttılar. Kurmay başkanlığını Mustafa Kemal'in yaptığı hareket ordusu isyanı bastırdı. İkinci Abdülhamit tahtan indirildi, yerine beşinci Mehmet Reşat getirildi.

Mavi gözlü çocuk Mustafa

Mustafa Kemal, 1881 yılında Şu an Yunanistan sınırlarında olan Selanik'te dünyaya gelmiŐtir.

Annesi Zübeyde Hanım ,babası Ali Rıza Efendi'dir.

Mustafa Kemaller 6 kardeŐtir: Fatma Ömer ,Ahmet, Naciye ,Mustafa ve Makbule.

Mustafa Kemal'in ailesi Osmanlı devletinde uygulanan iskan politikası kapsamında Őimdi ki Konya Karaman bölgesinde Rumeli'ye yerleŐtiren Türk ailelerdendir.

Selanik

Atatürk'ün doğduğu Selanik Őehri Türk ,Rum, Bulgar ,Ermeni ve Sırp gibi bir çok milletten oluŐan çok uluslu bir yapıya sahipti.

Coğrafi olarak batıya yakın olduğundan dolayı batıdan gelen fikir akımlarını gazete dergiler sayesinde kolayca temin edilebiliyordu.

Selanik aynı zamanda önemli bir liman Őehri ve bunun yanında hem karayolu hem demiryolu bağlantıları olmasıyla önemli bir yere sahipti.

Mustafa Kemal'in Eğitim Hayatı

Mahalle mektebi

Annesinin dini eğitim alması için Mustafa Kemal'i gönderdiği okuldur. Burada eğitimine devam ederken babası annesini ikna edip şemsi efendi mektebine yazdırmıştır.

şemsi efendi ilkokulu

Mustafa okula giderken babasının vefatıyla beraber dayısının yanına taşınmak zorunda kaldılar. Annesi Mustafa'nın , eğitimden geri kalmaması için onu Selanik'teki akrabalarının yanına göndermiştir.

Selanik mülkiye rüştiyesi

Mustafa Kemal asker olmak istediği için bu okulda okumak istememiştir. Gizlice askeri rüştiye sınavlarına girmiştir.

Selanik askeri rüştiyesi

Mustafa Kemal'in askerlik mesleğine ilk adımı attı yer. Burada matematik öğretiminden Kemal ismini almıştır.

Manastır Askeri İdadisi

Manastır şu anda Makedonya sınırlarındadır.

Mustafa Kemal burada edebiyat, tarih ve hitabeti ilgi duymuştur.

Burada okurken Türk -Yunan savaşına katılmak için okuldan kaçmıştır.

İstanbul Harp Okulu

lke meseleleriyle ilgili dergiler çıkarmaya başlamıştır.

Buradan 1902 yılında teğmen rütbesiyle mezun olmuştur.

İstanbul Harp Akademisi

Bu okuldan da 1905 yılında kurmay yüzbaşı olarak mezun olmuştur.

Mustafa Kemal'in fikir hayatı

Mustafa Kemal'in fikir yapısı üzerinde etkili olan olaylar

Doğup büyüdüğü ortamın sosyal, siyasi ve kültürel özellikleri

Yaşadığı olaylar, savaşlar ve görev aldığı yerler

Okuduğu kitaplar ve bu kitapları yazan kişilerin özellikleri

Öğretmenleri

Osmanlı'nın son dönemlerinde içerisinde bulunduğu durum

Mustafa Kemal'i etkileyen Türk düşünürler

Namık Kemal. Ziya Gökalp. Tefik Fikret. Mehmet Emin Yurdakul.

Mustafa Kemal'i etkileyen yabancı düşünürler

Voltaire. J.J.Rousseau ,Montesquieu.

Mustafa Kemal'in fikir hayatında Etkili olan öğretmenleri ve arkadaşları

Sınıf arkadaşı Ömer Naci.

Selanik askeriye rüştiyesinden matematik öğretmeni yüzbaşı Mustafa bey.

Askeri rüştiye de Fransızca öğretmeni yüzbaşı Nakuyiddin Bey.

Askeri idadisinden tarih öğretmeni kolağası Mehmet Tevfik Bey

Askeri idaresindeki öğretmeni Mehmet Asım Efendi.

Mustafa Kemal'in hayatını etkileyen 4 şehir

Selanik

Manastır

İstanbul

Şam

Mustafa Kemal'in Askerlik Hayatı

Şam 5. Ordu

Mustafa Kemal'in ilk görev yeri olan Şam şu an Suriye sınırlarındadır.

Mustafa Kemal burada gizlice Vatan ve Hürriyet cemiyetini kurmuştur.

Bu cemiyeti kurmasıyla liderlik, teşkilatçılık ,vatanseverlik gibi kişilik özellikleri ön plana çıkmıştır.

Daha sonra bu cemiyetin diğer şubesini Selanik'te açmıştır.

31 mart olayı

İstanbul'da meşrutiyet karşıtı bazı kişiler gerçekte, 13 Nisan 1909 ama Rumi takvime göre 31 mart tarihinde ayaklanma çıkarmışlardır.

Selanik'te bulunan başında Mahmut Şevket Paşa'nın bulunduğu Mustafa Kemal'in de kurmay başkanlığını yaptığı hareket ordusu İstanbul'a gelip isyanı bastırmıştır.

31 mart olayı Türk tarihinde ilk kez rejime karşı çıkmış bir ayaklanmadır.

Trablusgarp Savaşı

Siyasi birliğini geç tamamlayan İtalya'nın Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrika'daki son toprağı olan. Trablusgarp 'a saldırmasıyla başlamıştır.

Osmanlı Devleti buraya karadan ordu gönderememiştir.

Mustafa Kemal bu bölgeye. Şerif kod adı ile gazeteci kılığıyla Enver Paşa'yla beraber gizlice gitmiştir.

Burada Derne, Tobruk, Bingazi gibi yerlerde halkı örgütleyerek İtalyanlara karşı başarı sağlamıştır.

Not: Trablusgarp Mustafa Kemal'in ilk askeri başarısıdır.

Savaş devam ederken Balkan savaşlarının da çıkmasıyla beraber İtalyanlarla Uşi anlaşması imzalanmıştır. Trablusgarp İtalya'ya bırakılmış ve geçici olarak 12 ada da İtalyanlara verilmiştir.

Birinci Balkan Savaşı

Rusya'nın etkisiyle milliyetçilik akımına kapılan Yunanistan, Bulgaristan Sırbistan ve Karadağ'ın Osmanlıya saldırmasıyla başlamıştır.

İstanbul ve Gelibolu hariç tüm Trakya topraklarımızı kaybettik.

İkinci Balkan Savaşı

Birinci Balkan savaşında en fazla payı Bulgaristan'ın alması sonucunda başlayan savaştır.

Birinci Balkan Savaşı'nda olmayıp İkinci Balkan Savaşı'na katılan devlet: **Romanya**

Osmanlı Edirne ve Kırklareli'yi kurtarmış bu savaşta Mustafa Kemal Edirne ve civarını kurtarılmasında aktif rol oynamıştır.

KANTİN AKADEMİ

